

Gümrükler Genel Müdürlüğünün 20.02.2026 tarihli 119231857 sayılı yazısı (İran'a Tüketim Amaçlı Soya Fasülyesi İhracatı)

T.C.

TİCARET BAKANLIĞI

Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-52707093-141.03-00119231857

Konu : İran'a Tüketim Amaçlı Soya Fasülyesi İhracatı

20.02.2026 /119231857

DAĞITIM YERLERİNE

Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünden alınan "İran'a Tüketim Amaçlı Soya Fasülyesi İhracatı" konulu [19.02.2026 tarihli, 23319502 sayılı yazı](#) ve [ekleri](#) gerekli duyurunun yapılmasını teminen ilişikte gönderilmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Yakup SEFER

Bakan a.

Genel Müdür Yardımcısı V.

EK: [1 adet yazı](#) ve [ekleri](#)

DAĞITIM:

-Ankara, Bursa, İzmir, İstanbul ve Mersin Gümrük Müşavirleri Derneklerine

T.C.

TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : E-21817801-320.03.04-23319502

Konu : İran'a Tüketim Amaçlı Soya Fasülyesi
İhracatı

19.02.2026 / 23319502

DAĞITIM YERLERİNE

Ukrayna ve Rusya Federasyonu gibi ülkelerden tüketim amaçlı soya fasulyesi sevkiyatları ülkemiz limanlarına gelmekte ve buradan İran'a yeniden ihracatı gerçekleştirilmektedir.

İran İslam Cumhuriyeti Bitki Koruma Organizasyonu'ndan alınan ekli yazıda, İran'a tüketim amaçlı soya fasulyesi (Glycine max) ithalatında talep edilen bitki sağlığı gereklilikleri bildirilmiştir. Söz konusu yazıda; tüketim amaçlı soya fasulyesinin İran'a ihracatında, çimlenme kapasitesinin azaltılması amacıyla ekte detayları belirtilen ısıtma işlemine tabi tutulmasının talep edildiği ifade edilmiştir. Ayrıca, tüketim amaçlı soya fasulyesi ithalatının, İran'daki gümrük giriş noktalarında bitki karantina görevlilerince sevkiyatın denetlenmesini müteakip gerçekleştirilebileceği; anılan denetimde ısıtma işleminin doğruluğunun teyit edilerek uygun bulunması hâlinde ürünlerin girişine izin verileceği bildirilmiştir.

Ülkemiz limanlarında, İran Bitki Koruma Organizasyonu tarafından bildirilen sıcak su uygulamasının yapılabileceği uygun alan ve altyapı bulunmamaktadır. İran ulusal bitki koruma organizasyonuna, ürünlerin orijin ülkesinde yükleme aşamasından önce bu uygulamaların yapılması gerektiği yönünde mektup gönderilmiştir. Diğer taraftan, firmaların menşei ülkelerden getirdikleri tüketim amaçlı soya fasulyesinin ülkemiz üzerinden İran'a yeniden ihracatını talep edecek olmaları halinde, anılan ürünün menşei ülkesinde yükleme öncesinde ısıtma işlemine tabi tutulmasının sağlanması ve menşei ülkesinden alacakları Bitki Sağlık Sertifikasında bu işlemin belirtilmesi olası mağduriyetlerin önlenmesi bakımından önem arz etmektedir.

Bu kapsamda, tüketim amaçlı soya fasulyesini menşei ülkeden getirerek İran'a yeniden ihraç etmek isteyen ve İran'a ithalat yapacak firmaların mağduriyet yaşamaması için gerekli duyurunun yapılması hususunda gereğini arz ederim.

Dr. Ersin DİLBER
Bakan a.
Genel Müdür

Ek:

1 - [İran Bitki Koruma Organizasyonunun Yazısı \(2 Sayfa\)](#)

2 - [Yazı Ekinin Gayri Resmi Tecümesi \(1 Sayfa\)](#)

Dağıtım:

Ticaret Bakanlığına
(İhracat Genel Müdürlüğü)

Ticaret Bakanlığına
(İthalat Genel Müdürlüğü)
Ticaret Bakanlığına
(Gümrükler Genel Müdürlüğü)

Ref: 924254

Tarih: 19/01/2026

Türkiye'den İran İslam Cumhuriyeti'ne soya fasulyesi (Glycine max) ithalatı için bitki sağlığı gereklilikleri

1- Türkiye'den geçerli bitki sağlığı sertifikası.

2- Soya fasulyesi çimlenme kapasitesini ortadan kaldırmak için aşağıdaki yöntemlerden biriyle sevkiyatın işlenmesi ve ilgili bitki sağlığı sertifikasında bu yöntemin özelliklerinin belirtilmesi:

A) 121°C'de 15 dakika boyunca sürekli ısıtma

B) 100°C'de 30 dakika boyunca sürekli ısıtma

C) 85°C'de 15 saat boyunca ve minimum %40 bağıl nemde ısıtma

A-C yöntemlerinden birini kullanarak yapılan ısıtma işlemi, tohumların çimlenme kapasitesini %25 oranında azaltacaktır.

3- Sevkiyat, giriş sınırında örneklenecek test edilir ve 2. paragrafta belirtilen ısıtma işleminin doğruluğu teyit edilir ve onaylanırsa serbest bırakılabilir.

4- Sevkiyat, toprak, bitki kalıntıları, tüm bitki zararlıları ve hastalıkları, yabancı ot tohumları ve canlı zararlı böceklerden arındırılmış olmalıdır.

5- Belirtilen şartlarla birlikte orijinal bitki sağlığı sertifikasının ve diğer gerekli belgelerin, varış sınırında sevkiyatın muayenesi ve gümrük işlemleri sırasında karantina görevlilerine teslim edilmesi zorunludur.

Aksi takdirde, ithalatçı sonuçlardan sorumlu tutulacaktır.

6- Sevkiyat, karantina görevlisinin uygun bir şekilde dezenfekte edebileceği herhangi bir enfeksiyon içeriyorsa, masraflar ithalatçı tarafından karşılanmalıdır; aksi takdirde imha edilir veya menşe ülkesine iade edilir.

Herhangi bir karantina zararlısı bulunursa, sevkiyat imha edilir veya iade edilir.

7- Sevkiyat üçüncü bir ülke üzerinden ihraç ediliyorsa, ilk ihracatçı ülkenin bitki sağlığı sertifikasının (belirtilen tüm şartlarla birlikte) ikinci ihracatçı ülke yetkilileri tarafından damgalanmış bir kopyası, orijinal Yeniden İhracatçı sertifikasıyla birlikte giriş noktasındaki karantina görevlilerine ve gümrükleme ofisine sunulmalıdır.